

št. 9 mi vesela!

*II. letnik
št. 10*

TOVARNIŠKO GLASILO

TRIKOTAJŽER

**BELOKRANJSKA TRIKOTAŽNA INDUSTRIJA
METLIKA**

„TRIKOTAŽER“
GLASILO TOVARNE
„BETI“
METLIKA

1966
LETNIK II.
ŠTEV. 10

UREJA:
UREDNIŠKI ODBOR

TISK
NASLOVNE STRANI:
KNJIGOTISK
NOVO MESTO

NAKLADA:
500 IZVODOV

VSEBINA:

- Srečno v 1967
- Sprejem novih delavcev
- Temeljna ekonomska načela v proizvodnji
- Nekaj o knjigovodstvu
- Letna mladinska konferenca
- Delo organov upravljanja
- Delo blagajne vzajemne pomoči
- Naša kronika
- Malo za šalo, malo zares

SPREJEM NOVIH DELAVCEV.

Že v eni od prejšnjih števil našega glasila smo pisali o uspešnem delu naše poklicne šole. Iz sedanjih podatkov o uspehu posameznih gojenk, ki jih vodijo predavatelji, je razvidno, da je uspeh šolskega dela nadpovprečen in da smo izbor za šolo opravili pravilno in temeljito. Za sprejem sedanjih 52 gojenk smo v avgustu testirali (preizkus znanja in spretnosti) preko 100 deklet in izbrali le najboljše.

Te dni nameravamo urediti delavnico praktičnega pouka in v tem primeru bomo razred B, v katerem je sedaj praktični pouk ročnega dela preselili v novo delavnico, opremljeno s šivalnimi stroji. Tako bomo imeli na razpolago razred, v katerem nameravamo v dveh izmenah poučevati nove delavke.

V tem mesecu pričakujemo dobavo 32 novih specialnih strojev in bomo zato potrebovali dve izmeni novih delavk.

Občina Ozalj je ponudila posojilo za izobraževanje delavk z njihovega področja in sprejeli smo njihovo ponudbo, tako da bomo na delo in v šolo sprejeli 70 novih delavk z območja te občine.

Novo delavke bodo v rednem delovnem času normalno zaposlene v delavnici konfekcije in bodo opravljale delo kot vse druge delavke, v prostem času pa bodo zanje organizirana predavanja, na katerih bodo dobile primerno teoretično znanje.

Kot smo že omenili, bo teh delavk za dve izmeni, zato bo dopoldanska izmena poslušala predavanje popoldan, popoldanska pa dopoldan. To bo brez dvoma velika obremenitev za te delavke, ker bo teoretični program isti, kot je predviden za našo redno dvoletno poklicno šolo. Tudi to šolanje bo trajalo dve leti po uspešno opravljenem zaključnem izpitu pa bodo dobile dekleta spričevalo kranjskega tekstilnega šolskega centra o kvalifikaciji.

Doslej smo prejeli preko 130 novih prošenj za vstop na delo in vpis v šolo. Ker je to število znatno višje, kot jih bomo lahko sprejeli, bomo v prihodnjih dneh opravili testiranje. To bo napravil industrijski psiholog ~~in~~ na podlagi rezultatov preizkusa znanja in spretnosti bomo izbrali le najboljše kandidatkinje. Zato pričakujemo, da uspeh ne bo izostal kljub izredno težkim pogojem šolanja.

Dekleta v šoli bodo vse iz SR Hrvatske, zato bomo pouk organizirali v srbohrvaščini, tako ša bodo laže sledile zahtevani učni snovi.

Tako visoko število novosprejetih delavk zahteva od nas vseh veliko truda, da ta mlada dekleta čimprej vključimo v našo sredino in si iz njih vzgojimo dobre delavke.

Janez Smrekar

TEMELJNA EKONOMSKA NAČELA V PROIZVODNJI

1. Načela produktivnosti
2. Načela ekonomičnosti
3. Načela rentabilnosti

- Načelo produktivnosti

Produktivnost ali proizvodnost je razmerje med količino proizvodov in količino enega od elementov, ki delujejo v proizvodnem procesu. Tako razlikujemo proizvodnost dela, proizvodnost delovnih sredstev, proizvodnost vloženih surovin, proizvodnost pomožnega materiala, proizvodnost potrošene električne energije itd.

Navadno mislimi na proizvodnost dela, kadar govorimo o produktivnosti ali proizvodnosti. Formula za menjanje proizvodnosti je:

$$P = \frac{K}{D}$$

P - je proizvodnost dela, K - je količina proizvodov ali količina učinka, D - je vložena količina dela.

Ta formula nam pove, da je proizvodnost dela razmerje med fizično izraženo količino proizvodov ali drugih učinkov, izdelanih v določenem časovnem in fizično količino vloženega dela.

Povečanje proizvodnosti dela pomeni, da se pri izdelavi enote proizvodov zmanjša količina dela. Uspeh povečanja produktivnosti se lahko pokaže v dveh oblikah: ali kot povečana količina proizvodov pri enaki količini vloženega dela ali kot manjša količina vloženega dela pri enaki količini proizvodov.

Dejansko povečanje produktivnosti dela doseženo z naslednjimi ukrepi:

1. dviganje kvalifikacije
2. znanje, izurjenost in izkušnje delavcev
3. uvajanje novih, boljših strojev
4. uporabljanje primernejših surovin in drugega materiala
5. sprememba tehnoloških proizvodnih metod
6. organizacijski ukrepi
7. nagrajevanje po učinku

Pod povečanjem proizvodnosti dela razumemo vsako spremembo v delovnem procesu, s katero se zmanjšuje delovni čas, potreben za proizvodnjo nekega blaga; kadar torej z manjšo količino dela lahko proizvedemo večje količine uporabne vrednosti. Čim večja je proizvodnost dela, tem manj časa je potrebno za izdelavo nekega izdelka, tem manjša je količina opredmetenega dela, tem manjša je njegova vrednost. Višina vrednosti blaga je sorazmerna količini dela in v obratnem sorazmerju s proizvodnostjo dela.

Sistematični dvig proizvodnosti dela ali produktivnosti dela je bistvo vse gospodarske problematike. Dvig produktivnosti dela je najvažnejši pogoj za znižanje lastne cene proizvodov in povečanje notranje akumulacije pri podjetju.

Dvig produktivnosti dela zagotavlja občasno tudi dvig osebnih dohodkov in izboljšanje materialnega stanja delavcev. Seveda je pogoj za znižanje lastne cene mnogo hitrejši dvig produktivnosti dela kot dviganje osebnih dohodkov. Znižanje lastne cene je rezultat hitrejšega dviga produktivnosti dela, kot večanje OD.

Povečanje produktivnosti dela praviloma omogoča povečanje obsega proizvodnje, kar je velikega gospodarskega pomena. Posledica tega je tudi znižanje fiksnih režijskih stroškov.

Vprašanje produktivnosti je zelo važno za razvoj socialistične družbe. Kapitalizem je izpodrinil fevdalizem le zato, ker je ustvaril višjo produktivnost, ker je omogočil družbi, da je dobila neprimerno več proizvodov, kot jih je bilo na razpolago v fevdalnem gospodarstvu. Prav tako more in bo socializem premagal kapitalizem zato, ker lahko da višje rezultate dela in večjo produktivnost dela.

Načelo ekonomičnosti

Produktivnost merimo z ugotavljanjem razmerja med količinskim rezultatom (uspehom) delovnih postopkov in količino dela, ki je vložena v to ali ono proizvodnjo, ali količino nekega drugega činitelja (elementa), ki je vplival na delovni postopek. Smisel merjenja produktivnosti dela je v prvi vrsti v tem, da odkrije kolikšen je delež živega dela v proizvodu in del vpliva na zmanjšanje tega deleža.

Če pa primerjamo dosežene učinke hkrati z vsemi elementi dela ali činitelji proizvodnega procesa, ne pa samo z enim od činiteljev, imenujemo tako merjenje: merjenje ekonomičnosti. Tu gre za neko novo merjenje uspeha, za katero se uporablja formula:

$$K = \frac{U}{\check{C}}$$

K - je koeficient ekonomičnosti

U - je učinek ali uspeh proizvodnje nekakega procesa

Č - porabljeni činitelji v proizvodnem procesu

Ekonomičnost merimo zelo enostavno. Če je rezultat delovnega procesa (proizvod, storitev) večji kot potrošnja sil, sredstev in časa, potem je delovni postopek ekonomičen. V nasprotnem primeru je neekonomičen. Stopnja ekonomičnosti (količinsko in vrednostno) lahko izračunamo, če se sami doseženi učinki in potrošeni proizvodni činitelji.

$$\frac{250}{250} = 1$$

Količnik 1 kaže na to, da je poslovanje sačo še na meji ekonomičnosti, ker je velikost učinka enaka velikosti potrošenih činiteljev

$$\frac{250}{200} = 1,25$$

Vsak količnik, ki je večji kot 1 kaže, da je velikost učinka večja od velikosti potrošenih činiteljev. Tak proizvodni postopek je ekonomičen.

$$\frac{200}{250} = 0,8$$

Če pa je količnik manjši kot 1, kaže, da je velikost potrošenih činiteljev večja od velikosti učinka. Tak proizvodni proces je neekonomičen.

Načelo rentabilnosti v proizvodnji

Ekonomičnost je razmerje med celotnim učinkom in tistim, kar je porabljeno v delovnem postopku. Rentabilnost, pa je razmerje med čistim rezultatom in onim, kar je vloženo oz. potrošeno za njegovo uresničitev. Če merimo ekonomičnost, pride v števec celotni učinek, oz. dohodek, če pa merimo rentabilnost, pride v števec samo del celotnega rezultata t.j. samo čisti rezultat, ki predstavlja ustvarjeno vrednost. Formula se glasi:

$$R = \frac{V \times 100}{S}$$

R - je v % izražena rentabilnost

V - je novoustvarjena vrednost oz. dohodek

S - je potrošena sredstva

NEKAJ O KNJIGOVODSTVU.

Naloga in pomen knjigovodstva je danes že v glavnem izpopolnjena, vendar se še vedno dopolnjuje vzporedno s razvojem gospodarstva.

Naloge knjigovodstva so:

1. da prikaže stanje vseh sredstev, s katerimi neko podjetje razpolaga
2. da omogoči, da se lahko ob vsakem času na hiter način ugotovi stanje in viri sredstev podjetja, uspeh ali neuspeh, to je rentabilnost poslovanja podjetja kot celote, posameznih dejavnosti, obratov, oddaljkov in izdelkov podjetja.
3. da na podlagi zbranih podatkov omogoča družbeno kontrolo poslovanja podjetja, analizo dela in olajša vodenje podjetja.
4. da tudi drugim evidencam nudi potrebne podatke ter olajša raziskovanje vzrokov raznih pojavov v podjetju.

Izkazovanje sprememb v vrednosti v denarju nam omogoča izpolnitev vseh naštetih nalog knjigovodstva. Tako dobimo podatke, koliko nas stane proizvodnja izdelkov, kolikšen je izkupiček pri prodaji teh izdelkov in lahko ugotovimo uspeh, dosežen pri prodaji izdelkov.

Če bi v knjigovodstvu različne gospodarske dogodke prikazovali v različnih merskih enotah n. pr. samo v količinah (n. kg in wh, ure in podobno) ne bi dobili točne slike o delu podjetja in ne bi mogli ugotoviti uspeha podjetja.

Dokumentacija:

Eno od temeljnih načel knjigovodstva je, da se vse spremembe knjižijo samo na podlagi pisemenih dokumentov, ki opravičujejo nastale poslovne spremembe. Vsak knjigovodski dokument mora biti podpisan od osebe, ki je pooblaščen za podpisovanje. Zaradi preglednosti vse knjigovodske temeljnice označujemo s posameznimi oznakami (različno barvo, zaporedno štev., črkami in podobno) na katere se sklicujemo pri knjiženju.

Vrste dokumentov:

Po vsebini se knjigovodski dokument lahko nanaša na denarno, materialno ali drugo poslovanje. Dokumenti denarnega poslovanja so: blagajniški prejemek, blagajniški izdetek, položnica, ček, prenosni nalog, nakaznica, bančni izpisek in podobno. Dokumenti materialnega poslovanja so:

prejete in izdane fakture, zahtevnica, dobavnica, prevzemnica, povratnica itd.

Poleg navedenih dokumentov se knjigovodstvu plačujejo tudi interni temeljnica za knjiženje raznih popravkov, obračunov in podobno.

Dokument, ki naj bi služil kot temeljnica za knjiženje mora biti pravočasno sestavljen in dostavljen v knjigovodstvo. Vsebovati mora:

1. naziv podjetja ali oddelka, ki je izdelal dokument
2. datum izstavitve dokumenta in številko
3. vsebino poslovne spremembe to je, količino in zneske
4. podpis oseb, ki so pooblaščenca za podpisovanje posameznih dokumentov.

Šele preverjen knjigovodski dokument kontiramo in preknjižimo na odgovarjajoče konte.

Konto:

Vse spremembe na podlagi že omenjenih dokumentov knjigovodstvo knjiži na odgovarjajoče konte, ki so predpisani s kontnim planom. Knjiženje mora biti kronološko, to je po vrstnem redu kot se se posamezne gospodarske operacije dogođile. Konto prikazuje stanje in spremembe (povečanje, zmanjšanje), ki so nastale zaradi gospodarskih dogodkov, za vsako posamezno sredstvo ali vir sredstev posebej.

Bilanca:

Kakor smo omenili uporabljamo za prikazovanje gospodarskih dogodkov konte, medtem, ko bilanca prikazuje le trenutno stanje vseh sredstev in vseh virov sredstev izraženo v dinarjih.

V okviru sintetične evidence, to je finančnega knjigovodstva, mora podjetje nujno imeti tudi analitične evidence - pomožno knjigovodstvo in sicer:

1. materialno knjigovodstvo, ki vodi vse nabavo in porabo materiala in vrednosti, knjiži na podlagi že omenjenih dokumentov za materialno poslovanje. Materialno knjigovodstvo nam torej nudi točne podatke o nabavi, porabi in zalogah po količini in vrednosti za vsako vrsto materiala.
2. blagovno knjigovodstvo služi kot analitična evidenca o proizvodnji in prodaji izdelkov ter prikazuje stanje v količinah in vrednosti za vsako vrsto izdelkov oz. blaga posebej.
Isti dokumenti, kot se jih poslužuje materialno in blagovno knjigovodstvo, služijo kot osnova skladiščem za zmanjšanje oz. povečanje zalog. V skladišču se vodi količinska kartoteka, ki mora biti v skladu s stanjem v materialnem in blagovnem knjigovodstvu.
3. knjigovodstvo OD, obračunava osebne dohodke ter prispevke od osebnih dohodkov. Vodi analitično evidenco o izplačanih osebnih dohodkih za vsakega člana kolektiva posebej.
4. knjigovodstvo osnovnih sredstev, vodi analitično evidenco o nabavi in prodaji osnovnih sredstev ter obračunava in odpisuje amortizacijo.
5. obratno knjigovodstvo, razporeja vse stroške na odgovarjajoča stroškovna mesta in stroškovne nosilce. S pomočjo OBOL-a (obratni obračunski list) prikaže vse režijske stroške, ki so nastali v določenem obračunskem razdobju, ter jih porazdeli na posamezna stroškovna mesta. Na podlagi tega dobi % režijskih stroškov, ki ga rabimo za kalkulacije cene posameznega izdelka.
6. Analitična evidenca kupcev (saldokonti) vodi na podlagi izdanih faktur evidenco o prodaji in plačilih. Obračunava zamudne obresti ter vrši izterjavo zapadlih neplačanih terjatev.
7. analitske evidenca dobaviteljev (saldakonti) vodi na podlagi doseglih faktur evidenco upnikov in skrbi za plačilo zapadlih obveznosti.

Materialno knjigovodstvo vodi poleg navedenega tudi količinsko in vrednostno evidenco o oddaji surovin in polizdelkov v dodelavo in predelavo v tuja podjetja. Ta evidenca oz. dokumentacija mora biti prav tako dosledna, kot evidenca notranjih premikov. V slučaju, da se za to oddajo ne napravi dokument ali, da se ne dostavi v knjigovodstvo (kar se pri nas česte dogaja), ta količina ne bo prejeta niti pa nas, niti ne bo knjigovodstvo imelo obremenjenega kooperanta. V takih primerih ne bo moglo prikazati točnega uspeha oz. rezultata poslovanja. Ker pri nas še vedno pošiljamo v dodelavo večje količine blaga, je nujno, da osebe, ki so zadolžene za odpremo blaga, skrbijo tudi za izstavitve dokumentov, tako za oddajo, kakor za vrzjeno blago. Le na ta način bomo imeli evidenco o sredstvih, ki se nahajajo zunanaj podjetja in ne bodo odvisni le od poštenosti kooperanta. Še posebej bi morali na to paziti zunanji obrati. Ker se dogaja, da vodijo le interno evidenco v obratu, kar pa ni dovolj, če hočemo prikazati točne podatke ob izračunu rezultata poslovanja podjetja.

PERIODIČNI OBRAČUN IN ZAKLJUČNI RAČUN.

Da bi podjetje lahko ugotovilo rezultat poslovanja ob koncu leta in v posameznih razdobjih med letom, sestavljajo med letom periodična obračuna, a ob koncu leta zaključni račun. Obvezni so tromesečni in letni obračuni. Na podlagi teh obračunov podjetje ugotavlja celotni dohodek in deli dohodek.

Celotni dohodek ali bruto produkt dobimo, če od realizacije po izdanih fakturah odbijamo terjatve kupcev (dobimo plačano realizacijo) ter prištejemo izredne dohodke. Če od tako izračunanega celotnega dohodka odbijemo vse stroške poslovanja in izredne izdatke, dobimo dohodek. Dohodek se končno deli na osebni dohodek in sklade. Poleg številčnega dela, to je bilance z obveznimi prilogi, spada k obračunu ali zaključnem računu tudi besedni del ali poslovno poročilo. Poslovno poročilo mora vsebovati pregled in analizo celotnega poslovanja podjetja in analizo doseženih rezultatov. V poročilu morajo biti dani tudi predlogi za odprave različnih negativnih pojavov v podjetju in predlogi oziroma smernice za pravilno izkoriščenje različnih pozitivnih pojavov oz. rezerv.

DRUŽBENO KNJIGOVODSTVO (SDK)

V okviru narodne banke je ustanovljena posebna služba družbenega knjigovodstva, katere namen je zagotoviti evidenco in kontrolo uporabe družbenih sredstev.

SDK kontrolira, kako podjetja izpolnjuje svoje obveznosti do družbe in če izpolnjuje predpise, ki urejajo finančno in materialno poslovanje. Njen namen je utrditi družbeno upravljanje. Vsa podjetja morajo celotno finančno poslovanje opravljati preko banke. Vsa svoja denarna sredstva mora podjetje hraniti pri banki na žiro računu in računih skladov ter na predpisani način izdajati naloge za spremembe na računih pri banki.

Potrebne podatke za izvajanje kontrole dobi služba družbenega knjigovodstva iz brutto bilance, obračunov, zaključnih računov in raznih poročil, ki jih mora podjetje dostavljati.

V sklopu službe družbenega knjigovodstva vrši kontrolo o izvajanju predpisov in o uporabi družbenih sredstev tudi finančna inšpekcija.

Martina Badovinac

LETNA MLADINSKA KONFERENCA

V nedeljo, 11. decembra, je imela mladinska organizacija naše tovarne letno konferenco.

Prisostvovali so: učenke poklicne šole, člani mladinske organizacije in povabljeni gostje, Janez Smrekar, sekretar podjetja, Lidija Milošević, vodja poklicne šole, Tone Pezdirc, predsednik OKZM Metlika in predsednik izvršnega odbora počitniške zveze Metlika Janez Vidatič. Mladinski konferenci je prisostvovalo skupaj 62 mladink in mladincev in to so bile večinoma učenke poklicne šole.

V naši tovarni je okrog 60% mladina in taka udeležba je porazna, če vemo, da samo poklicna šola šteje 52 učenk, ki so skoraj vse prišle na konferenco. Mislim, da so bili vsi mladinci obveščeni, saj skoraj vsak je dobil vabilo in tudi na oglasni deski je bil plaket.

V poročilu o dosežanem delu smo govorili o naših uspehih in neuspehih. Največ uspeha smo imeli v športu, saj smo dosegli v letošnjem letu prvo mesto v malen nogometu in streljanju za 25. maja. Ob 10. obletnici našega podjetja smo organizirali tekmovanje s sindikalno podružnico in dosegli 1. in 4. mesto v namiznem tenisu, prvo mesto v streljanju in 2. mesto v šahu. Ob občinskem prazniku smo se ravno tako udeležili tekmovanja in dosegli prvo in drugo mesto v namiznem tenisu, v streljanju prvo mesto in drugo in tretje mesto v šahu. To pa so rezultati posameznikov, ki se udeležujejo na tem področju in ne večje skupine naših članov.

Neuspešno smo delovali na idejno-političnem polju, saj nismo organizirali nobenih predavanj, ki bi bila v korist našemu mlademu šlovaku. Sicer pa imamo s tem slabe izkušnje, saj ko smo organizirali tako predavanje, so se ga udeležili samo trije mladinci. Tudi za zabavo naših mladincev smo malo poskrbeli. V pripravah za "Dan mladosti" so sodelovale naše mladinke in se tudi udeležile tekmovanja "Ali poznaš svoj domači kraj"? Zasedli so tretje mesto. Poleg tega smo organizirali ekskurzijo v "Disco", izlet v Planico, nekaj naših počitničarjev se je udeležilo tudi I. zleta počitni-

čarjev Dolenjske, izlet v Portorož pa nam ni uspel, ker nismo dobili prevoznega sredstva. V anketi je bila izražena kritika, da prenašo organizirano izlete. Mladina naj se zaveda, da vloga MO ni smó organizirati izlete, temveč vzgoja mladega človeka v političnem, vzgojnem in idejnem pogledu. Izleti so samo ena od oblik mladinske dejavnosti.

Diskusija na konferenci ni bila zadovoljiva, kar je tudi razumljivo, saj mladinke iz poklicne šole ne morejo ocenjevati in dajati napotkov za naše delo, ker so še prenašo časa med nami. Vendar se pokazale voljo do dela, in vse kaže, da bodo čez čas, ko pridejo v proizvodnjo, lahko dobro vodile MO.

Ostalih mladincev, ki poznajo naše življenje, je bilo na konferenci zelo malo, tako da se ni mogla razviti živahna diskusija. Bili so različni predlogi in veliko smo razpravljali o vprašanju, kje je vzrok za neaktivnost naše mladinske organizacije. Finančna sredstva vsekakor niso pravi vzrok, saj smo pri finančni podpori vedno našli razumevanje s strani organov upravljanja. Edini vzrok za neaktivnost je nezainteresiranost mladine. Imeli smo tudi vse materialno pomoč od sekretarja OOZK tov. Štefaniča, ki se je vedno trudil, da bi mladinska organizacija zaživela, za kar se mu moramo zahvaliti.

V diskusiji je bilo rečeno, naj si mladina poišče oblike dejavnosti tam, kjer jo to najbolj privlači, tako da uspeh ne bo izostal. Tov. Smrekar, sekretar podjetja, je povedal, da bo zgrajen klub družbenih organizacij kar bi vsekakor poživilo delo, saj je klubsko življenje ena najbolj modernih oblik dela mladine. Bili so sprejeti sklepi, da se organizirajo sekcije za tenis, telovadbo, šah in strelska sekcija.

Na mladinski konferenci smo sprejeli dijakinje poklicne šole v MO. Iz poklicne šole bi bila zastopana dva člana v našem odboru, ki smo ju ob tej priliki tudi izvolili, poleg tega pa imajo v poklicni šoli še šolsko skupnost, ki se ukvarja s svojimi problemi.

Potem smo izvolili še nov odbor in delegacijo za občinsko konferenco.

Novi odbor si bo moral takoj napraviti načrt dela za naslednje leto in se ga tudi držati. Če to bo uspeh, saj smo doslej delali vsa leta brez plana in temu primerni so bili tudi rezultati našega dela, ki so vse prej kot zadovoljivi.

REZULTATI ŠPORTNIH TEKMOVANJ V POČASTITEV PRAZNIKA OBČINE.

Streljanje:

- Posamično: 1. HUTAR Zvone - BETI (89 krogov)
2. BOGDANOVIČ Gabre - BETI (83 krogov)
3. GODEC Anton - PM (74 krogov)

- EKIPNO: 1. BETI (Hutar, Bogdanovič, Hauptman)
2. Postaja milice
3. Kmetijska zadruga
4. Zdravstveni dom
5. Uprava Obs

NALIZNI TENIS:

- Posamično: 1. HAUPTMAN Zvone - BETI
2. STIPANIČ Anton - GRADAC
3. PREVALŠEK Slavo - Obs

- Ekipno: 1. Gradac I
2. BETI II (Gerjanc, Gašperič)
3. Gradac II
4. Zdravstveni dom
5. Uprava Obs
6. Metlika

"Beti" I ni nastopila ker je bil Hrtnjak Niko službeno odsoten.

Š A H:

Ekipa:

1. Kmetijska zadruga
2. BETI I (Hrtnjak, Gerbec, Flajnik)
3. BETI II (Mitevski, Bogdanovič, Predovič)
4. Uprava Obs

Gabrijel Bogdanovič

DELO ORGANOV UPRAVLJANJA

Organi upravljanja so v času od zadnje izdeje našega glasila sprejeli nekaj zelo pomembnih sklepov. Med njimi so važnejši naslednji:

- V letu 1966 je določena stopnja investicijskega vzdrževanja 7% od skupne vrednosti vseh osnovnih sredstev, s katerimi upravlja podjetje. Ta stopnja je bila nekoliko previsoka, saj so še ostala sredstva, zato se je za prihodnje leto sprejelo stopnjo 4%. Pričakujemo, da bo ta stopnja primerna za celotno investicijsko vzdrževanje, ki je programirano za prihodnje leto.
- Med našimi osnovnimi sredstvi imamo vključeno poslovno stavbo bivše "Belokranjke" Črnomelj, v kateri stanujejo naši delavci, zaposleni v obratu Črnomelj. Ker dejansko v tej stavbi nimamo svoje proizvodne dejavnosti, tamveč je spremenjena v stanovanje, smo stavbo iz poslovnega sklada preselili v sklad skupne porabe. To stavbo pa smo dejansko prenesli glede gospodarjenja na stanovanjsko podjetje v Črnomlju, ki gospodari s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini.
- V prihodnjem letu nameravamo pospešiti stanovanjsko izgradnjo predvsem s odobravanjem posojil našim delavcem za gradnjo stanovanjskih hiš. Da bi v perspektivni politiki lahko pri tem koristili tudi bančna sredstva smo oročili pri Dolanjski banki in hranilnici 15 milijonov starih dinarjev in po letu oročitve bomo lahko koristili bančnega posojila približno 30 milijonov starih dinarjev.
- V tem letu financiranje strokovnega šolstva poteka tako, da 1% od osebnih dohodkov odvejamo občinskemu skladu za šolstvo, ta pa razdeljuje sredstva ustreznim šolam. Za prihodnje leto je bilo pričakovati, da bo te odnose uredil republiški zakon. Ta v tem letu ni bil sprejet, zato je republiška gospodarska zbornica predlagala, da gospodarstvo v svojih strokovnih skupinah zbira sredstva za šolanje.

Naša veja gospodarstva je bila mnenja, da bi bilo dovolj, ko bi bila predpisana stopnja 0,5%. Predlagana stopnja je ugodnejša od sedanje, zato jo je delavski svet sprejel s tem, da se financiranje na takšen način opravlja še toliko časa, dokler ne bo sprejet ustrezen republiški zakon o financiranju strokovnega šolstva.

- Za naše bodoče poslovanje je delavski svet podjetja sklenil, da se nabavi določena osnovna sredstva v skupnem znesku približno 300.000 N din, od katerih so najpomembnejši okrogli pletilni stroji, navijalni stroj, viličar, dve kači za barvanje, kompresor, elektromotorji in podobno. S tem uresničujejo svoj program modernizacije proizvodnje in je ta sklep v skladu s perspektivnim razvojem podjetja.
- Društva prijateljev mladine iz Metlike, Črnomlja, Mirne peči in Dobove so zaprosile za denarno pomoč ob priliki obdaritve otrok za Novoletno jelko. Glede na število zaposlenih v posameznih obratih smo sredstva razdelili takole:
DPM - Metlika 1.200 N din, DPM Črnomelj 500 N din, DPM Mirna peč 300 N din in DPM Dobova 300 N din.
- Občina Metlika namerava zgraditi javno cesto med sedaj stoječini bloki in novim naseljen v bližini naše tovarne, zato je zaprosilo naše podjetje za odstop tega zemljišča v javno korist. Naše podjetje je namreč upravni organ nad zemljiščem, po katerem bo potekala predvidena javna cesta. Prošnji občine smo ugodili s pogojem, da nam izroči v zamenjavo najmanj dve gradbeni parceli, ki jih bomo namenili za gradnjo stanovanjskih hiš naših delavcev. Delavski svet je bil mnenja, da bi parceli dobila Jože Jankovič, delavec v računovodstvu podjetja in Karel Vardijan, vodja nabavne službe. Oba delavca bošta vrednost parcele poravnala v zneskih, ki jih bo določila občinska skupščina v Metliki.
- Mladinski aktiv našega obrata iz Črnomlja je zaprosil za povrnitev stroškov izleta, ki ga je organiziral v mesecu oktobru letos. Delavski svet podjetja je prošnjo zavrnil in predlagal, naj te stroške trpi sindikalna organizacija v Črnomlju, ki prav gotovo sodeluje z mladinsko organizacijo.

Prošnja je bila zavrnena iz principialnega stališča, ker bi prav gotovo s takimi prošnjami prišle na dan tudi ostale organizacije, ko bi že strošek storile. Za vse, ki prosijo razne dotacije, velja, da zahtevke vložijo preje, predno organizirajo neko prireditev.

- Sindikalna podružnica Dobova je zaprosila, da podjetje naroči večje število izvodov Delavske enotnosti izključno za člane njihove organizacije. DS je to prošnjo zavrnil tudi iz principialnega stališča. Smatra namreč, da ina sindikalna organizacija svoja sredstva za lastno financiranje in če smatra organizacija, da potrebuje večje število izvodov svojega časopisa, potem ga lahko naroči. Če DS ne bi postopal tako, potem bi moral naročati in plačevati glasila najrazličnejših organizacij in to za veliko število izvodov.

- Glede na potrebe podjetja je UO odprl nekatera nova delovna mesta, DS podjetja pa določil obračunske osnove in sicer:

za pomočnika vodje proizvodnje	1.400 N din mesečno,
za vodjo izmene v okrogli pletilnici	640 N din "
za lepljenje kartonov v konfekciji	220 S din na uro

- Podjetje je kupilo pet novih stanovanj v Metliki in jih je razdelilo delavcem podjetja, o čemer smo že pisali v prejšnji številki našega glasila. Ta stanovanja je vložilo v sklad stanovanjskih hiš stanovanjske enote, ki gospodari s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini. Pravico smo si zadržali, da oddajamo stanovanja v najem mi, ne pa stanovanjska enota.

- Stanovanjska enota za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini v Metliki je zaprosila za soglasje k prodaji stanovanjske hiše Bočka 2, v kateri stanujejo naši delavci. Prošnjo je enota utemeljila s tem, da je vzdrževanje hiše izredno drago in da je tako močno poškodovana, da njeni prispevki za vzdrževanje ne zadoščajo. DS podjetja je bil mnenja, da se stanovanjsko hišo izloči iz fonda stanovanjskih hiš in proda po razpisu javne licitacije najugodnejšemu ponudniku. Tako pridobljena sredstva bodo uporabljena za stanovanjsko gradnjo.

- Pred dvema leti, ko se je v podjetju zaposlil diplomirani tekstilni inženir Slavoljub Milošević, mu je podjetje obljubilo, da mu bo povrnilo stroške štipendiranja, če bo štipenditor zahteval vrnitev izplačanih zneskov. Terjatev je sedaj dospela, zato je DS sklenil, da se mu povrnejo stroški štipendiranja v znesku 7.590 N din. Slavoljub Milošević mora s podjetjem skleniti pogodbo, v kateri se bo zavezal, da bo ostal v podjetju toliko časa, kolikor bi trajalo štipendiranje pod našimi pogoji za znesek, ki se ga vroča.
- Oskrbniku zgradbe v Seči pri Portorožu smo določili enkratno nagrado za varstvo doma v času od septembra do decembra 1966 v znesku 1.000 N din, v prihodnje pa bo v času izven sezone prejel OD mesečno 300 N din za čas sezone pa bo osebni dohodek določen naknadno.
- Na predlog komercialnega sektorja so bile določene kondicije komercialnega poslovanja v istih razmerjih, kot veljajo letos. Razlike je le v določitvi največ do 3% superrabata, ki ga letos nismo imeli.
- Znižali smo cene nekaterim volnenim artiklom, ki niso bili po normalni ceni sprejeti pri potrošnikih. Tako smo znižali ceno volenih kostinov od 21.600 na 14.000 S din ter sklenili, da se te izdelke prodajo zlasti v naši trgovini v Metliki, da bodo na voljo našim delavcem. Del teh artiklov pa bo prodala "Modna hiša" v Ljubljani.
- DS je zavzel stališče do delavcev v okrogli pletilnici, ki se upirajo delu v podaljšanem delovnem času. Obveznosti te pletilnice so namreč sedaj izredno visoke in kljub trem imenam ne moremo povsem izpolniti svojih obveznosti. Zato je uvedeno tudi nadurno delo, ki ga nekateri odklanjajo. Ker gre v stvari za posredno povzročeno škodo podjetju, je DS menja, da se podvzame določene ukrepe, zlasti zato, ker nekateri od teh delavcev delajo drugje, medtem ko v podjetju nočejo izpolnjevati dožatnih obveznosti.

Pri poslušanju poročila po zadnjem periodičnem obračunu smo slišali o precejšnji dotaciji, ki smo jo dolžni menzi podjetja. Del teh sredstev smo dolžni zato, ker je bila fiksno določena cena obrokov. Zato so bili stroški nabavljene hrane višji kot prodajne cene posameznih obrokov. V prihodnje bo cena obrokov določena na podlagi kalkulacij in dejanskega obračuna vrednosti porabljenih hrane. V breme podjetja bodo šli vsi stroški elektrike, plina, vode, prostorov in OD delavcev v menzi, le vrednost kupljene hrane bodo plačali abonenti. Tako ne bo več enotne cene obrokov, temveč se bo ta spreminjala od meseca do meseca, kolikor bo stala nabavljena hrana. To bo začelo veljati s 1. januarjem 1967 dalje.

Janez Srekar

DELO BLAGAJNE VZAJEMNE POMOČI.

Ker v našo delovno skupnost prihajajo vedno novi delavci, jih želimo seznaniti z delom blagajne vzajemne pomoči, ki deluje pri naši sindikalni podružnici.

V blagajno se lahko vključi vsak član delovne skupnosti, ki je dopolnil 18 let in je izpolnil pristopno izjavo. Na podlagi te izjave blagajnik odtrga vsak mesec od mesečnih osebnih dohodkov znesek prispevka, ki ga vsak posameznik vplačuje v blagajno.

Ta denar, ki ga mesečno vplačujete, lahko dvignete kadar želite.

Vsak član, ki želi dvigniti posojilo pri blagajni vzajemne pomoči, mora biti najmanj 8 mesecev član, šele potem dobi tri tiskovine za posojilo.

Prošnje se dobijo in oddajo pri blagajniku vzajemne pomoči. Na podlagi prošenj in zahtevkov članov tričlanska komisija odloči, koliko posojila lahko dobi posameznik.

Blagajna posluje 18 mesecev, in ima 118 članov. V letošnjem letu je bilo vloženih 98 prošenj za posojilo.

V blagajni je 1.731.000 S din. V letošnjem letu smo odobrili posojila v skupnem znesku 4.473.000 S din.

Saldo na dan 24.12.1966 pa je 32.540 S din.

Wada Žebčič

NAŠA KRONIKA

V mesecu novembru se je v podjetju zaposlilo 20 delavcev, s podjetjem pa je prekinila delovno razmerje 10 delavcev.

Stanje na dan 30. novembra 1966 je bilo 1.054 delavcev in sicer:

199 moških
796 žensk
/ 59 vajencev

Število delavcev po posameznih obratih je naslednje:

V obratu Metlika 665 delavcev
v obratu Črnomelj 180 "
v obratu Mirna p. 85 "
v obratu Dobova 124 "

V mesecu novembru so se poročili:

v Metliki: Barbič Danica, poročena BELAVIČ, Golovrški Ljubica, poroča BARBIČ, Opališki Dragica, poročena BARBER, Selakovič Marija, poročena GRUBAČEVIČ in Vraničar Marija, poročena ZURC.

V mesecu decembru se je v podjetju zaposlilo 11 delavcev, delovno razmerje pa so prekinili 3 delavci.

Stanje ob koncu leta 1966 je 1.062 delavcev in sicer:

- moških 204
- žensk 799
- vajencev 59

Število zaposlenih v posameznih obratih je naslednje:

- v obratu Metlika 671 delavcev
- v obratu Črnomelj 180 "
- v obratu Mirna peč 86 "
- v obratu Dobova 125 "

Nesreč pri delu v omenjenih mesecih ni bilo.

MALO ZA ŠALO -- MALO ZA RES

" Francelj, zakaj je taka gneča v naši trgovini?"

"Ja, Pape, zato ker je DS sprejel sklep o prodaji volnenih kostimov po znižani ceni 14.000 din, kot novoletni popust našim delavcem.

" To pa že ne bo res!" Kaj ne veš, da jih je naša prodaja že pred štirinajstimi dnevi prodala "Modni hiši" v Ljubljani za isto ceno?"

o o o

Slovenski pravopis

Stol

- predmet za sedenje

V zgodovini se je zelo pozno pojavil. Poznamo pručko, navadni lesen stol (za katerega se nihče ne poteguje) in tapiciran stol. Poznamo tudi vodilne stolčke, ki so čista iznajdba Jugoslovanov. Marsikateri se je po reformi že zrušil, nekaterim pa se še vedno daje. Kot vidite, ni stolčka, ki bi se ne mogel zrušiti. Dokaz za to je splošno podiranje stolčkov v službi državne varnosti.

Palica

- vzgojni pripomoček učiteljev

Po svetem izročilu je prišla k nam iz raja skupaj z Adamom in Evo. Kmalu so ljudje spoznali, da ima palica dva konca in da lahko tudi uporabnik potegne krajšega. Zato smo v Jugoslaviji iznašli tarifne pravilnike, ki so manj nevarni za iznajditelja, inajo pa boljši učinek kot palica. Z njim namreč istočasno enega nagrajujemo, drugega pa tegemo.

o o o

NOVOLETNI HOROSKOP

STRELEC:

Streljaš lahko brez posebne nevarnosti samo na nižjega od sebe, ne pa na višjega, kajti če ga smrtno ne zadeneš, jih gotovo dobiš po glavi. Zato ti priporočamo nastavljanje pasti.

KOZOROG:

Kozle ne bodo streljali samo lovci, ampak vsi tisti, ki so rojeni pod tem znamenjem. Zato se ti ne obeta bogat ulov in ti priporočamo čevlje "Peko", v katerih se zelo dobro teče.

VODNAR:

Ne hodi v metliški hotel, kjer so skoro vse pijače z vodo krščena, pri ceni pa dobro zasoljena. Rajši pojdi v metliško klet, kjer ti bodo postregli s pristno metliško kapljico iz Dalmacije.

RIBA:

Bodi tiho in ne opravljaj svojega šefa, da boš srečno vozil v letu 1967. Kajti riba je samo zato srečna, ker zna držati jezik za zobmi.

OVEN:

Bodi pohleven kot ti narekuje znamenje in ne zaletavaj se z glavo skozi zid, ker nikoli ne veš, kaj te čaka na drugi strani.

BIK:

Ne koristi moč rogov, ker po reformi na zemlji ni več bogov.

DVOJČKA:

Ni več v modi imeti dvojčke -- otroke. Moderno pa je imeti dva TV, dva avtomobila, dvojno plačo s polovično odgovornostjo in še vedno je v modi zgodovinski šport vseh moških, imeti najmanj dve ljubici.

RAK:

Bodi vztrajen birokrat. Sprejemaj sklepe za nazaj, če ti je drag tvoj položaj. Skratka hodi v korak z našim gospodarstvom.

LEV:

Ne imej prevelik apetit, saj nisi edini lev v ten podjetju.

DEVICA:

Ta znak izgublja svoj pomen, ker se današnja dekleta sramujejo, če so device. Predlagamo novi znak - "ločenke".

TEHTNICA:

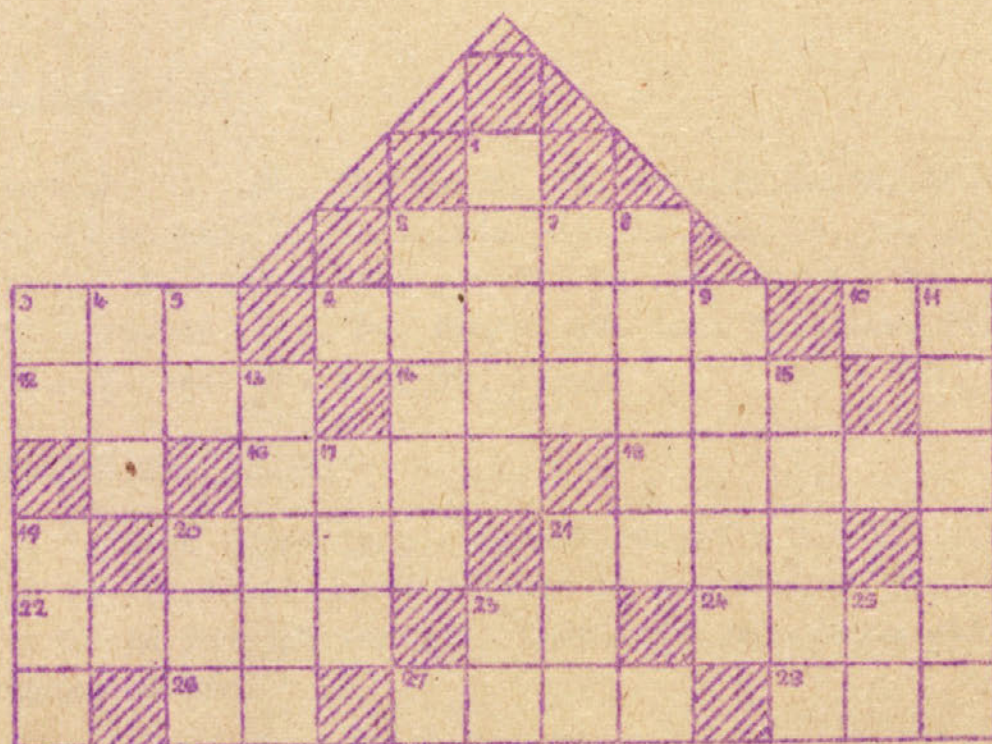
Tehtnica nam služi za tehtanje grehov, v glavnem tujih. Imamo velike in male tehtnice. Z velikimi tehtamo grehe malih, z malimi pa grehe velikih.

ŠKORPJON:

Ne pikaj višjega od sebe, da sam sebe ne zastrupiš.

ZA KRATEK ČAS

VOĐORAVNE:

2. Trikotaža v Sloveniji
3. Največji sesalec
6. Povrtnina
10. Medmet
12. Znamenje
14. Interval
16. Odprtine v steni
18. Uničevalec drevja
20. Ribja jajčeca
21. Dvorane
22. Reka v Makedoniji
23. Ako, če
24. Žensko ime
26. 19 in 23 črka
27. Nizka gradnja
28. Reka v Avstriji

NAVPIČNO:

1. Iglasto drevo
2. Ameriški pevec popevk
3. Kmetijska zadruga
4. Star slovenski veznik
5. Kazalni zaimsek
7. Ropar
8. Odisejeva domovina
9. Hrib pri Beogradu
11. Država na vzhodu
13. Vrsta palme
15. Pozivi
17. Otok v jadranskem morju
19. Prva slovenska filmska igralka (Rine)
20. Tovarna avtomobilov
21. Klic na pomoč
23. Kot 23 vođoravno
25. Kratica za množino

Pravilna rešitev križanke iz štev. 9 "Trikotažerja".

V O D O R A V N O:

2. trikotaža, 9. pesa, 12. beton, 13. pole, 15. harem, 18. rang,
19. rep, 21. enigma, 26. embalaža, 29. lilion, 30. on, 31. are,
32. patent, 33. diolen, 36. po, 37. Ig, 38. on, 40. gs, 41. ažu-
ren, 44. Akra, 46. mis, 48. Minos, 49. lak, 50. lice, 52. es,
53. Nela, 54. lan, 55. noč, 56. Peca.

Izid nagradnega žrebanja.

Žrebanje je bilo opravljeno v upravi podjetja dne 12.12.1966.
Žrebanje so opravili: Drkušič Marta iz pletilnice, Fir Jože
iz barvarne in Bošnjak Josip iz pletilnice v prisotnosti članov
uredniškega odbora.

Nagrade v znesku 1.000 S din so dobili:

Plut Anica iz pletilnice,
Laiš Mira iz pletilnice,
Šilo Dragica iz pletilnice,
Brinc Branko iz pletilnice,
Radakovič Stepan iz pletilnice,
Vrščaj Zinka iz obrata Črnomelj
Vrščaj Anton iz konfekcije
Štulac Vera iz uprave

Nagrade v znesku 2.000 S din sta prejela:

Stazinski Mira iz pletilnice
Avguštin Alojz iz pletilnice

Nagrade v znesku 3.000 S din je prejela:

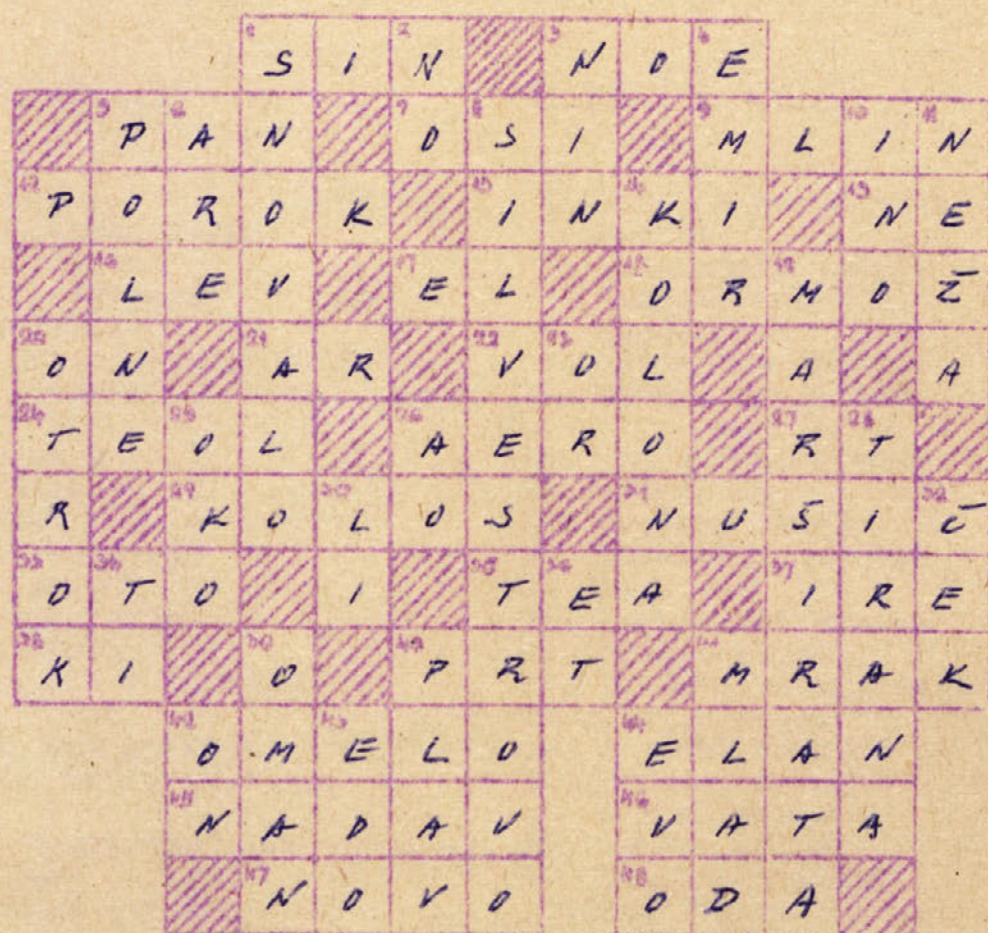
Jugovič Jožica iz obrata Črnomelj

Nagrade v znesku 5.000 S din je prejela:

Hočevar Marika iz uprave

Nagrade lahko dvignete pri blagajni sindikalne podružnice!

NAGRADNA NOVOLETNA KRIZANKA

Pravilne rešitve bomo žrebali in srečnim dobitnikom bodo podeljene nagrade v skupni vrednosti 20000 S din.

1. nagrada 5.000 S din
2. nagrada 3.000 S din
3. dve nagradi po 2.000 S din
4. osem nagrad po 1.000 S din

Rešena križanka oddajte najkasneje do 10.1.1967 uredniškemu odboru.

V O D O R A V N O :

1. Sorodnik
3. Svetopisarska oseba
5. Gospod (češko)
7. Središča vrtenja
9. Hiša ob vodi
12. Priča pri najemanju kredita
13. Stari prebivalec Južne Amerike
15. Nikalnica
16. Kralj Eivali
17. Ime orke
18. Kraj v Prekmurju
20. Osební zaimek
21. Površinska mera
22. Domača Eival
24. Tovarna olj v Ljubljani
26. Tovarna barv
27. Skrajni del polotoka
29. Velikan, nekaj velikega
31. Srbaki dramatik, pisec komedij
33. Moško ime
35. Ime našega artikla
37. Boginja jeze
38. Osiraini zaimek
40. Pregrinjalo
41. Večer
42. Metla
44. Tovarna športnega orodja
45. Naplačilo, ara
46. Sanitetski material
47. ni starc
48. Hvalnica

N A V P I Č N O :

1. Stroj v snovalnici
2. Madmet
3. Beograjski tednik
4. Arabeki knez
5. Napoljone
6. Naplačila, nadavi
8. Zadnji dan v letu
10. Stara oblika veznika
11. Žensko ime
14. Urejena vrsta
19. Korakata, hodita
20. Dete
23. Brazda pri oranju
25. Čutilo vida
26. Različna samoglasnika
28. Glavno mesto sosednje države
30. Kemični znak za litij
32. Denarna nakaznica, vrednostni papir
34. Osební zaimek
36. Latinski veznik
39. Prilimek emičarskega skakalca (Miro)
40. Feder
41. Ni star
42. Osební zaimek
43. Moško ime
44. Nova začinba za juho

VESELIM REŠEVALCEM REBUSOV

Posetnica

Kaj je po poklicu?

JANKO VOJTA

ing.

